

עניינים תוכן

2.....	תקציר
3.....	מבוא
4.....	סקירת ספרות
4.....	נשים החיות במערכת יחסים אלימה בחברות מסורתיות סגורות
4.....	אלימות נגד נשים בחברות מסורתיות
5.....	אלימות נגד נשים בחברה החרדית
7.....	אלימות במשפחה בתקופת קורונה
8.....	מתודולוגיה
8.....	הליך המחקר
9.....	ממצאים
11.....	דיון
15.....	ביבליוגרפיה
16.....	נספחים

מבוא

עבודה זו תבקש לעסוק בנושא של אלימות נגד נשים חרדיות במשפחה שלהן. החברה החרדית היא חברה סגורה אשר קשה לאמוד היבטים חברתיים ואישיים בה, בשל האופי הסגור של המגזר ובשל חוסר האמון שמאפיין את היחס שלהם למחקרים מן הסוג הזה. חברה זו סובלת מבעיית אלימות במשפחה, כפי שסובלות משפחות רבות ממגזרים שונים. בעיה זו קיבלה משנה תוקף בעקבות משבר הקורונה אשר הביא לסגרים שונים. פועל יוצא של סגרים אלו הוא אינטראקציה משפחתית צמודה יותר אשר במקרים מסוימים יכולה להביא לעלייה באלימות המשפחתית. אם כן עבודה זו תבקש לבחון את השפעת משבר הקורונה (משבר בלתי תלוי) על האלימות המשפחתית (משתנה תלוי).

נושא העבודה הוא אלימות בקרב זוגות חרדים והשפעותיה בעקבות הקורונה. שאלת המחקר של העבודה תהיה: **כיצד השפיעה הקורונה על מצב האלימות בחברה החרדית?**

על מנת לענות על שאלת המחקר העבודה תערוך את המבנה הבא: החלק הראשון של העבודה יהיה סקירת ספרות של ספרות המחקר אשר עסקה בנושאים של אלימות בחברות סגורות ואלימות בחברה החרדית באופן ספציפי. בשלב הבא אתאר את המתודולוגיה של המחקר שבו נערכו ראיונות עם שישה נבדקים בנוגע לשאלת המחקר. ואתאר את הממצאים העיקריים אשר עלו מתוך הראיונות עם הנבדקים ואחלק אותם לתמות שונות. בחלק האחרון אערוך דיון אשר ישווה בין הממצאים העיקריים של העבודה ובין הממצאים העיקריים של סקירת הספרות שתוארה קודם לכן.

השערת המחקר היא כי בשל העובדה שהקורונה הביאה לקשרים הדוקים יותר בין בני הזוג וגמרה לכל המשפחה לשהות באותו חלל למשך פרקי זמן ארוכים יותר מבדרך כלל, הדבר הביא להגברה של האלימות במשפחה.

סקירת ספרות

נשים החיות במערכת יחסים אלימה בחברות מסורתיות סגורות

תופעת האלימות נגד נשים במשפחה היא תופעה שמתרחשת בכל התרבויות ובכל הרמות הסוציאולוגיות של החברה האנושית. ספרות המחקר (Fulu & Miedema, 2015), עוסקת בצורה רחבה בנושא של אלימות כלפי נשים במסגרת המשפחה. אלימות נגד נשים היא למעשה כל מקרה שבו קיים ביטוי פוגעני של כוחנות בעלת מאפיינים מגדריים כלפי אישה. מעשים אלו יכולים להיות בציבור או בתחום הבית ומהשפחה. היא יכולה לבוא לידי ביטוי באלימות מילולית, אלימות פיזית, הטרדה מינית, תקיפה, אלימות כלכלית וצורות אחרות של אלימות (Slabbert & Green, 2014). אלימות כלפי בת זוג היא מצב מורכב מאחר שמערכות יחסים בין בני זוג כוללות סתירה. מצד אחד הם יחסים של מתח וריחוק אולם מצב שני הם נעשים במסגרת של חיים משותפים ושל אהבה וגידול משק בית יחד (Fulu & Miedema, 2015). לעיתים נשים נשארות במערכות יחסים אלימות בשל תלות כלכלית או תלות רגשית בגבר למרות שהוא אלים ולעיתים אפילו מתעלל בה. בישראל תהליך ההכרה באלימות נגד נשים היה תהליך ארוך אשר רק באמצע שנות השבעים החל משנות השבעים הפכה בעיית האלימות נגד הנשים מבעיה פרטית אשר בדרך כלל הייתה נשארת בכותלי המשפחה לבעיה חברתית אשר נוגעת לעניין הציבור (Slabbert & Green, 2014).

אלימות נגד נשים בחברות מסורתיות

חברות מסורתיות מתאפיינות בכך שהן בעלות פרקטיקות תרבותיות אשר מספקות ערכים ואמונות אשר מוחזקים בצורה מוחלטת על ידי חברי הקהילה במשך כל ימי חייהם (Mshweshwe, 2020). לכל חברה מסורתית יש את הפרקטיקה התרבותית שלה אשר חלקן מועילות לכל החברים וחלקן מזיקות לקבוצות מסוימות בתוך קבוצת התרבות שלהן. בדרך כלל הנשים בחברות אלו מופלות לעומת הגברים של קבוצה זו. האומנות של חברי הקבוצה הם בדרך כלל מניחות כי על הנשים לשמור על הדרך המסורתית שבה תפקידם הוא מוגדר וקבוע (שוהם, 2014). פרקטיקות אלו יכולות להיות נישואים מוקדמים, טאבו תזונתי, שיטות לידה מסורתיות, העדפת הבן והשלכות העדפה זו על מעמד הילדה במשפחה. במקרים קיצוניים יותר החברה יכולה להתייחס לנשים בצורה של רצח תינוקות נקבות, מחיר נדוניה גבוה, או הטלת מום באיברי המין של הנשים. מאחר ונורמות תרבותיות אלו מוגנות על ידי חופש